

**Het effect van risicoperceptie en zelf- en response effectiviteit op het
zelfbeschermend gedrag van burgers met betrekking tot
overstromingsrisico's.**

**Onderzoek uitgevoerd in het kader van het onderzoek
Perceptie en Risicocommunicatie bij het Omgaan met Overstromingsrisico's (PROmO)**

Milou Kievik & Jan M. Gutteling

Universiteit Twente, Postbus 217, 7500 AE Enschede

m.kievik@utwente.nl

November 2009

1. Inleiding

Ondanks de reële aard van overstromingsrisico's in ons land, komt uit de door ons uitgevoerde perceptiestudies naar voren dat burgers zich maar weinig zorgen maken op dit gebied (Terpstra & Gutteling, 2008). Zij treffen geen tot weinig voorzorgsmaatregelen en hebben vaak (te) weinig kennis over hoe te handelen in het geval van een overstroming. Het lijkt dus van belang om te kijken op welke manier burgers gemotiveerd kunnen worden om zich pro-actief voor te bereiden op een overstroming en over te gaan tot zelfredzaam gedrag.

Een van de redenen die kan worden aangedragen voor het gebrek aan zelf beschermend gedrag onder burgers is een lage mate van risicoperceptie. Veel burgers geven aan zich maar weinig zorgen te maken over overstromingen. Men zou kunnen verwachten dat, als de risicoperceptie laag is, men ook geen persoonlijke noodzaak voelt om iets aan het probleem te doen. Vanuit de literatuur kan gesteld worden dat een hoge mate van risico perceptie een voorwaarde is voor het overgaan tot actie (Miceli, Sotgiu & Settanni, 2007). Het vergroten van de risicoperceptie onder burgers lijkt dan ook een vereiste.

Verder blijkt dat burgers vaak niet weten welke voorbereidingen zij kunnen treffen op het gebied van overstromingsrisico's, dat zij het nut van bepaalde voorbereidingshandelingen niet inzien en dat zij niet weten of zij in staat zijn bepaalde handelingen uit te voeren. In de sociaal psychologische literatuur worden deze factoren aangeduid met de termen zelf effectiviteit en response effectiviteit. De onderzoeksresultaten tot nu toe duiden op een lage mate van zowel zelf effectiviteit als response effectiviteit onder burgers (Terpstra & Lindell, submitted; Grothmann & Reuswig, 2006). Uit de literatuur is bekend dat zelfredzaam gedrag samengaat met een hoge mate van zelf effectiviteit en response effectiviteit (Rimal & Real, 2003; Grothmann & Reuswig, 2006).

Dit onderzoek is erop gericht om te kijken op welke manier communicatieve middelen kunnen worden ingezet om het zelfredzame gedrag onder burgers te bevorderen. In dit onderzoek is dat gedaan door gebruik te maken van de huidige communicatie op het gebied van overstromingsrisico's, aangeboden via de 'denk vooruit' campagne op www.crisis.nl. Deze aangeboden 'standaard' informatie wordt tijdens dit onderzoek vergeleken met een 'verrijkte' versie, die is aangevuld met elementen ter verbetering van de zelf effectiviteit en de response effectiviteit, op basis van de kennis uit de literatuur.

Er wordt daarbij gekeken naar het effect van de twee hierboven besproken variabelen (risicoperceptie en effectiviteit) op twee zelfredzame gedragingen. Ten eerste wordt gekeken naar het informatie zoekgedrag van burgers. Onder informatie zoekgedrag verstaan we het actief zoeken naar informatie onder burgers. Ten tweede gaan we kijken naar de mate waarin burgers geneigd zijn

om aanbevelingen op te volgen en aan te nemen, de zogenaamde gedragsverandering. Recentelijk is in Twente het FRIS model ontwikkeld dat een theoretisch raamwerk vormt voor de analyse van deze processen (ter Huurne, 2008).

In het onderzoek wordt gekeken naar welke combinatie van de factoren risicoperceptie en effectiviteit aanzet tot het meeste zelfredzame gedrag. De verwachtingen hierbij zijn dat de combinatie van een hoge mate van zowel risicoperceptie als gepercipieerde effectiviteit leidt tot het meeste informatie zoekgedrag en gedragsverandering onder de respondenten. Het tegenovergestelde effect wordt verwacht voor de combinatie van een lage mate van zowel risicoperceptie als gepercipieerde effectiviteit. Verwachtingen zijn dat deze combinatie leidt tot het minste informatie zoekgedrag en gedragsverandering.

2. Opzet van het onderzoek

In september 2009 werd een brief gestuurd naar 2000 burgers woonachtend in de regio's Zeeland (Walcheren), Dordrecht en het maasgebied met de vraag om deel te nemen aan het onderzoek. De procedure van het benaderen van de potentiële proefpersonen was identiek aan de methode die in voorjaar 2008 is gebruikt bij de PROmO-surveys. De proefpersonen werden geworven uit dezelfde casusgebieden, en benaderd via dezelfde postcodelijsten als in dat eerdere onderzoek.

De mogelijkheid tot deelname aan het onderzoek werd beëindigd op 14 september, dat is enkele dagen voor de première van de film 'de storm' die handelt over de watersnoodramp. Deze einddatum is zo bepaald, om te voorkomen dat het zien van de film door de respondenten van invloed zou kunnen zijn op hun antwoorden.

Het onderzoek bestond uit een 2 (risicoperceptie: hoog vs. laag) x 2 (effectiviteit: hoog vs. laag) design. Alle respondenten werden vooraf random verdeeld tussen de vier condities (tabel 1), waarna zij een brief toegestuurd kregen corresponderend met deze conditie. De vier opgestelde brieven bevatten allen een andere website link die de respondenten doorverwees naar de juiste vragenlijst op het internet. Wanneer respondenten de vragenlijst openden, werd hen verteld dat zij deelnamen aan een onderzoek over overstromingsrisico's.

2.1 Risicoperceptie

Vervolgens werd aan de respondenten gevraagd enkele demografische vragen te beantwoorden om hun individuele risico tijdens een eventuele overstroming in kaart te kunnen brengen. Na het beantwoorden van deze vragen werd gesuggereerd dat de computer hun gegevens verwerkte, waarna 'persoonsgebonden' informatie werd gegeven. Hierin zat de eerste manipulatie. De helft van

de respondenten kreeg een boodschap te lezen wat een hoge lage mate van risicoperceptie moest bewerkstelligen:

Aan de hand van de antwoorden die u zojuist heeft gegeven, is de kans dat een mogelijke overstroming in de toekomst voor u een probleem zal gaan vormen – “in de laagste 10% van de populatie woonachtend in een overstromingsgebied”. Dit betekent dat u niet erg kwetsbaar bent wanneer er een overstroming plaats zal vinden. Ondanks dat deze berekening niet 100% accuraat is, is het desalniettemin zeer betrouwbaar. Wellicht maakte u zich al weinig zorgen over de mogelijkheid op een overstroming bij u in de buurt, en dit is terecht. De kans dat er een overstroming zal plaatsvinden in Nederland is zeer klein!

De ander helft van de respondenten kreeg een boodschap te zien dat juist een hoge mate van risicoperceptie moest bewerkstelligen:

Aan de hand van de antwoorden die u zojuist heeft gegeven, is de kans dat een mogelijke overstroming in de toekomst voor u een probleem zal gaan vormen– “in de top 10% van de populatie woonachtend in een overstromingsgebied”. Dit betekent dat u kwetsbaar bent wanneer er een overstroming plaats zal vinden. Ondanks dat deze berekening niet 100% accuraat is, is het desalniettemin zeer betrouwbaar. Wellicht maakt u zich geen zorgen over de mogelijkheid op een overstroming bij u in de buurt, maar wist u dat de kans dat er een overstroming zal plaatsvinden in Nederland toch tamelijk groot is!

Na het lezen van deze ‘persoonsgebonden’ informatie, werd aan alle respondenten gevraagd een artikel te lezen over overstromingsrisico’s. Hierin zat de tweede manipulatie op het gebied van risicoperceptie. Aan het artikel was namelijk een plaatje toegevoegd. De helft van de respondenten kreeg daarbij te maken met het artikel waaraan een ‘fear appeal’ (oftewel een beangstigend plaatje) was toegevoegd (plaatje 1), terwijl de andere helft van de respondenten te maken kreeg met het artikel waaraan geen ‘fear appeal’ was toegevoegd, maar juist een heel vriendelijk en neutraal plaatje (plaatje 2).

Plaatje 1: Fear appeal

Plaatje 2: Geen fear appeal

2.2 Zelf- en response effectiviteit

Binnen het te lezen artikel werd eveneens de mate van effectiviteit (zowel zelf effectiviteit als response effectiviteit) gemanipuleerd. Alle respondenten kregen een artikel te lezen over overstromingsrisico's en de manier waarop burgers zich kunnen voorbereiden op een mogelijke overstroming in de toekomst. De twee artikelen verschilden echter van elkaar in de mate van te bewerkstelligen effectiviteit. Het eerste artikel was gebaseerd op de 'denk vooruit' campagne. De verwachting was, op basis van de inschatting van de literatuur, dat deze boodschap een relatief lage mate van zowel zelf effectiviteit als response effectiviteit zou oproepen. Het tweede artikel was in grote lijnen hetzelfde als het eerste artikel, maar verschillende aspecten werden toegevoegd om de gepercipieerde mate van zelf effectiviteit en response effectiviteit te verhogen.

2.3 Conditie

In totaal werden er vier condities opgesteld aan de hand van de mate van gepercipieerd risico en effectiviteit. De opzet van de verschillende condities zag er als volgt uit.

Tabel 1: Een opzet van de vier verschillende condities in het onderzoek met bijbehorende manipulaties

Effectiviteit	Risicoperceptie	
	<i>Hoog</i>	<i>Laag</i>
<i>Hoog</i>	<p>Conditie 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoog persoonlijk risico boodschap • Fear appeal • Hoge zelf effectiviteit boodschap • Hoge response effectiviteit boodschap 	<p>Conditie 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laag persoonlijk risico boodschap • Geen fear appeal • Hoge zelf effectiviteit boodschap • Hoge response effectiviteit boodschap
<i>Laag</i>	<p>Conditie 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoog persoonlijk risico boodschap • Fear appeal • Lage zelf effectiviteit boodschap • Lage response effectiviteit boodschap 	<p>Conditie 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laag persoonlijk risico boodschap • Geen fear appeal • Lage zelf effectiviteit boodschap • Lage response effectiviteit boodschap

2.4 Metingen.

Na het lezen van het artikel werd aan de respondenten gevraagd een vragenlijst in te vullen. Allereerst werd het informatie zoekgedrag onder de respondenten vastgesteld, door aan respondenten te vragen via een keuze uit 4 website-links (met een informatieve naam) welke website zij graag in meer detail wilden bekijken. Van deze 4 links waren 2 links gerelateerd aan het onderwerp overstromingsrisico's, terwijl de andere 2 links dit niet waren. Deze procedure is in eerder onderzoek al met succes toegepast en geeft naar ons oordeel een beeld van het daadwerkelijke informatie zoekgedrag. Vervolgens werden de respondenten gevraagd een vragenlijst in te vullen,

die de mate van risicoperceptie, persoonlijk risico, zelf effectiviteit en response effectiviteit mat. Verder werd aan de respondenten gevraagd aan te geven in hoeverre zij de intentie hebben om verschillende gedragingen te vertonen / adviezen op te volgen zoals vermeld in het gelezen artikel. Dit om de mate van gedragsverandering te meten.

3. Beschrijving van de resultaten

3.1 Beschrijvende resultaten en correlaties.

In totaal namen 110 respondenten deel aan het onderzoek. Van de 110 respondenten was 53% man en 47% vrouw. De leeftijd van de groep respondenten varieerde van 23 tot 80 jaar.

Tabel 2. Gemiddelden, Std en Pearson correlaties.
(Bijlage 1 bevat een nadere toelichting op de variabelen in deze tabel).

	1	2	3	4	5	6
1. Informatie zoekgedrag	1					
2. Gedragsverandering	.39(*)	1				
3. Persoonlijk risico	.54(**)	.40(**)	1			
4. Risico perceptie	.57(**)	.61(**)	.75(**)	1		
5. Zelf effectiviteit	.33(*)	.65(**)	.33(**)	.33(**)	1	
6. Response effect.	.34(*)	.69(**)	.20	.33(*)	.89(**)	1
Gemiddelde scores	.77	3.19	3.48	3.12	3.07	3.40
Standard deviatie	.44	1.02	1.25	1.02	.98	1.07

N=110. * Correlatie is significant bij niveau 0.05 ** Correlatie is significant bij niveau 0.01
 Schaal: Informatie zoekgedrag: 0 = irrelevante keus, 1 = relevante keus.
 Andere variabelen: 1 = helemaal oneens tot 5 = helemaal eens.

In de correlatie matrix (tabel 2) is te zien dat risicoperceptie samenhangt met zowel informatie zoekgedrag als gedragsverandering. Een hoge mate van risicoperceptie lijkt samen te hangen met zowel een hoge mate van informatie zoekgedrag, als een hoge mate van gedragsverandering. Voor zelf- en response effectiviteit lijkt deze samenhang eveneens te bestaan. Aan de hand van de correlatie matrix kan gesteld worden dat een hoge mate van zelf effectiviteit samenhangt met een hoge mate van zowel informatie zoekgedrag als gedragsverandering. Een hoge mate van response effectiviteit lijkt eveneens samen te hangen met een hoge mate van beide afhankelijke variabelen. Hiermee worden belangrijke aannames vanuit het FRIS model (ter Huurne, 2008) bevestigd.

3.2 De mate waarin de manipulaties effectief waren.

In het onderzoek zijn verschillende manipulaties gebruikt om de mate van risicoperceptie en effectiviteit te manipuleren.

3.2.1 De manipulatie van risicoperceptie

Ten eerste werd de mate van risicoperceptie gemanipuleerd. Allereerst door het gepercipieerde persoonlijk risico te manipuleren. Dit werd gedaan door middel van het aanbieden van ‘persoonsgebonden informatie’ over het persoonlijk risico van de respondenten. Vervolgens werd de mate van risicoperceptie gemanipuleerd door het al dan niet aanbieden van een ‘fear appeal’. Verwacht werd dat de respondenten die te maken kregen met het ‘hoge persoonlijk risico’ bericht een hoger persoonlijk risico zouden ervaren dan respondenten met het ‘lage persoonlijk risicobericht’. Verder werd verwacht dat het zien van een ‘fear appeal’ zou leiden tot een hogere mate van risicoperceptie dan het zien van een vriendelijker plaatje. Deze verwachtingen bleken te kloppen. Respondenten die een hoog persoonlijk risico bericht te zien kregen scoorden significant hoger op gepercipieerde persoonlijk risico dan respondenten die het tegenovergestelde bericht te zien kregen. Eveneens scoorden respondenten die een ‘fear appeal’ zagen significant hoger op risicoperceptie dan de respondenten die het vriendelijkere plaatje zagen (tabel 3).

Tabel 3. *Gemiddelde scores respondenten persoonlijk risico en risicoperceptie.*

Persoonlijk risico	Gemiddelde score	Risicoperceptie	Gemiddelde score
Hoog	4,02	Hoog	3,67
Laag	2,80	Laag	2,43

3.2.2 De manipulatie van zelf- en response effectiviteit

Tenslotte werden respondenten onderverdeeld in een hoge en lage effectiviteit groep, waarbij zowel de mate van zelf effectiviteit als response effectiviteit werd gemanipuleerd. Dit werd gedaan door het opstellen van twee verschillende artikelen over de manier waarop burgers zich kunnen voorbereiden op overstromingsrisico's. Hierbij werd verwacht dat de respondenten met een hoge mate van effectiviteit hoger scoorden op deze variabelen dan de respondenten met een lage mate van effectiviteit. Deze verwachtingen bleken te kloppen. De respondenten in de eerste twee condities scoorden significant hoger op zowel zelf effectiviteit als response effectiviteit (tabel 4).

Tabel 4. Gemiddelde scores respondenten zelf effectiviteit en response effectiviteit.

Zelf effectiviteit	Gemiddelde score	Response effectiviteit	Gemiddelde score
Hoog	3,45	Hoog	3,80
Laag	2,40	Laag	2,61

3.3 Informatie zoekgedrag.

Als eerste afhankelijke variabele in het onderzoek werd gekeken naar informatie zoekgedrag. Vooraf werd verwacht dat de mate waarin respondenten informatie zoekgedrag zouden vertonen, afhankelijk zou zijn van de mate van risicoperceptie en gepercipieerde effectiviteit. Hierbij werd verwacht dat de combinatie van een hoge mate van zowel risicoperceptie als effectiviteit zou leiden tot de hoogste mate van informatie zoekgedrag onder de respondenten, terwijl de combinatie van een lage mate van de risicoperceptie en gepercipieerde effectiviteit juist zou leiden tot de laagste mate van informatie zoekgedrag. Uit de resultaten komt naar voren dat deze verwachtingen blijken te kloppen. Respondenten in de eerste conditie (met een hoge mate van zowel risicoperceptie als effectiviteit), lieten het meeste informatie zoekgedrag zien. Respondenten in deze conditie kozen significant vaker voor een relevante website link dan de respondenten in de andere condities (tabel 5). Aan de hand van deze resultaten kan dan ook worden geconcludeerd dat de combinatie van een hoge mate van zowel risicoperceptie als zelf- en response effectiviteit leidt tot een hoge mate van informatie zoekgedrag onder burgers. Het tegenovergestelde effect werd verwacht van de tegenovergestelde combinatie van factoren, namelijk dat de combinatie van een lage mate van risicoperceptie en effectiviteit leidt tot het zoeken van het minste informatie onder respondenten. Ook deze assumptie werd ondersteund door de resultaten aangezien de respondenten in de vierde conditie (met de combinatie van een lage mate van zowel risicoperceptie als effectiviteit) significant het minste informatie zoekgedrag vertoonden (tabel 5).

Tabel 5. Gemiddelde scores informatie zoekgedrag.

	Gemiddelde score		Gemiddelde score
Conditie 1	0,97	Conditie 4	0,44
Andere condities	0,63	Andere condities	0,81

3.4 Gedragsverandering.

De laatste variabele die in het onderzoek is meegenomen, is gedragsverandering. Vooraf aan het onderzoek werden verschillende verwachtingen opgesteld met betrekking tot deze afhankelijke variabele. Allereerst werd verwacht dat respondenten met een hoge mate van zowel risicoperceptie als gepercipieerde effectiviteit, de meeste gedragsverandering zouden vertonen. Deze respondenten zouden het meest geneigd moeten zijn om aanbevelingen gedaan in het vooraf gelezen artikel op te volgen. Het tegenovergestelde effect werd verwacht van de combinatie van een lage mate van zowel risicoperceptie en effectiviteit. Deze combinatie van factoren zou moeten leiden tot de minste geneigdheid om de aanbevelingen op te volgen en over te gaan tot gedragsverandering.

De resultaten waren wederom in overeenstemming met de verwachtingen. De respondenten in de eerste conditie (met een hoge mate van zowel risicoperceptie als effectiviteit), lieten de meeste intentie tot gedragsverandering zien. Zij scoorden significant hoger op gedragsverandering dan respondenten in de andere condities (tabel 6). Ook de tweede verwachting, dat de combinatie van een lage mate van zowel risicoperceptie en effectiviteit leidt tot de laagste mate van gedragsverandering, kan worden ondersteund met de resultaten. De respondenten in de vierde conditie waren significant het minst geneigd om gedragsverandering te gaan vertonen (tabel 6).

Tabel 6. *Gemiddelde scores gedragsverandering.*

	Gemiddelde score		Gemiddelde score
Conditie 1	3,94	Conditie 4	2,64
Andere condities	2,86	Andere condities	3,29

4. Conclusie

Uit de hierboven beschreven resultaten kan worden afgeleid dat de mate van risicoperceptie, en de mate van gepercipieerde zelf effectiviteit en response effectiviteit, belangrijke factoren zijn bij het aanzetten tot zelfredzaam gedrag onder burgers.

Risicoperceptie is een eerste variabele die de mate van zelfredzaam gedrag onder burgers kan bevorderen. De mate waarin burgers overstromingsrisico's als bedreigend ervaren en zien als een risico dat persoonlijk relevant is, is van invloed op de mate waarin zij geneigd zijn om informatie te zoeken over het onderwerp en aanbevelingen op te volgen. Wanneer burgers een risico ervaren als bedreigend, gaan zij sneller over tot zelfredzaam gedrag dan wanneer zij een risico zien als niet

bedrijgend. Het lijkt dan ook van belang om in te spelen op de risicoperceptie van burgers, om zo het zelfredzaam gedrag te bevorderen.

Ook zelf effectiviteit en response effectiviteit beïnvloeden het zelfredzaam gedrag onder burgers. De mate waarin burgers het gevoel hebben dat zij in staat zijn om met een risico zoals overstromingsrisico's om te gaan, en de mate waarin zij bepaalde zelfredzame gedragingen als effectief zien, is van invloed op de mate waarin zij geneigd zijn om informatie te zoeken over het onderwerp en aanbevelingen op te volgen. Wanneer burgers het gevoel hebben dat zij in staat zijn om met een risico om te gaan, en de zelfredzame gedragingen zien als zijnde effectief, zijn zij eerder geneigd om zelfredzame gedragingen zoals informatie zoekgedrag en gedragsveranderingen te vertonen. Het vergroten van zowel de gepercipieerde zelf effectiviteit als response effectiviteit lijkt dan ook een belangrijke stap bij het vergroten van de zelfredzaamheid onder burgers.

Concluderend kan gesteld worden dat een hoge mate van risicoperceptie weldegelijk leidt tot zelfredzaam gedrag onder burgers. Eveneens lijkt het verhogen van de zelf- en response effectiviteit positief te zijn voor het bevorderen van zelfredzame gedragingen. Wel lijkt de juiste combinatie van deze factoren het voornaamste te zijn bij het vergroten van zelfredzaam gedrag. Zowel een hoge mate van risicoperceptie als gepercipieerde effectiviteit dient aanwezig te zijn om dit doel te bereiken. Door hierop in te spelen bij het ontwikkelen van communicatie over risico's, waaronder overstromingsrisico's, kan het zelfredzaam gedrag onder burgers worden bevorderd.

Na het uitvoeren van deze pilot studie is er nog een tweede onderzoek uitgevoerd, uitgezet in dezelfde gebieden, zodat de respondenten groepen groter worden en er statistisch krachtigere uitspraken kunnen worden gedaan. Dit veldwerk is in oktober 2009 gestart, na de première van de film 'de Storm', en zal in december 2009 worden afgerond.

5 Referenties

- Grothmann, T. & Reusswig, F. (2006). People at risk of flooding: Why some residents take precautionary action while others do not. *Natural Hazards*, 38, pp. 101 – 120.
- Huurne, E.F.J. ter (2008). *Information Seeking in a Risky World. The theoretical and empirical development of FRIS: A Framework of Risk Information Seeking*. University of Twente, Enschede: 27 June 2008.
- Miceli, R., Sotgiu, I. & Settanni, M. (2007). Disaster preparedness and perception of flood risk: A study in an alpine valley in Italy. *Journal of Environmental Psychology*, 28, pp. 164 – 173.

Rimal, R.N. & Real, K. (2003). Perceived risk and efficacy beliefs as motivators of change. Use of the risk perception attitude (RPA) framework to understand health behaviors. *Human communication research*, 29 (3), pp. 370 – 399.

Terpstra, T. & Lindell, M.K. (Submitted). Citizens' perceptions of flood hazard adjustments: An application of the Protective Action Decision Model. *Risk Analysis*.

Terpstra, T. & Gutteling, J.M. (2008). Households' perceived responsibilities in flood risk management in the Netherlands. *International Journal of Water Resources Development* 24 (4), pp. 555-565

6 Bijlage 1: Woordenlijst

Informatie zoekgedrag – *het bewust zoeken naar relevante informatie over risico's met als doel een leegte in de kennis op te vullen.*

Gedragsverandering – *het positief veranderen van gedrag om een risico te verkleinen. De geneigdheid om adviezen op te volgen en aanbevolen gedragingen uit te voeren.*

Risicoperceptie – *de perceptie van de ernst van een bepaald risico samen met een subjectieve beoordeling van het risico.*

Persoonlijk risico – *de perceptie van de ernst van een bepaald risico samen met een subjectieve beoordeling van het risico voor de zelf.*

Zelf effectiviteit – *de mate waarin men het gevoel heeft in staat te zijn een bepaalde handeling uit te voeren.*

Response effectiviteit – *de mate waarin men het gevoel heeft dat het uitvoeren van een bepaalde handeling een effectieve oplossing is voor het bestrijden van een probleem.*